

XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI VA ULARNING FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI

Ilmiy raxbar: Yo'ldasheva Umida

Qahramonova Xusnora

TDDU, Moliya fakulteti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada Xalqaro moliya institutlari barqaror faoliyatni moliyalashtirishni rag'batlantirish va barqaror bo'lmaganlarni moliyalashtirishni to'xtatish uchun strategik ahamiyatga ega institutlarda, shu jumladan ko'p tomonlama rivojlanish banklarida barqarorlik siyosati va boshqaruvini mustahkamlash.

Kalit so'zlar: Xalqaro Valyuta Jamg'armasi, Xalqaro moliya institutlari, Elektr energiyasini uzatish va taqsimlash bo'yicha investitsiyalarni moslashtirish, moliyaviy munosabatlar.

Ko'p tomonlama, milliy va xalqaro davlat moliya institutlari iqlim va boshqa barqarorlik muammolariga javob berish, shuningdek, Parij kelishuvi maqsadlariga erishish uchun investitsiyalarni ta'minlashda katta rol o'ynashi kerak.

Ushbu institutlar barqarorlik sari muhim siljishni boshladi, ammo barcha davlat taraqqiyotini moliyalashtirish bizning umumiy iqlim maqsadlarimizga putur etkazmasdan, balki qo'llab-quvvatlashini ta'minlash uchun ko'proq narsa kerak.

Institutlar qatoriga Xalqaro valyuta jamg'armasi va ko'p tomonlama rivojlanish banklari (MDB) kiradi; Yashil iqlim fondi (GCF), moslashish fondi va iqlim investitsiya fondlari kabi ixtisoslashtirilgan fondlar; va ikki tomonlama va milliy rivojlanish moliya institutlari.

Ularning investitsiya portfelli va siyosatlarini tahlil qilish hamda o'zgarish imkoniyatlarini aniqlash orqali biz moliyaviy institutlarga o'z investitsiyalarini barqaror va iqlimga mos rivojlanishga yo'naltirishlariga yordam beramiz. Bizning ishtirokimiz o'z vaqtida tahlil qilish, asosiy manfaatdor tomonlarni chaqirish va institutlar bilan bevosita hamkorlik qilishdan iborat. Biz ushbu ishni quyidagilarga qaratamiz:

- Rivojlanish banklarining iqlimga bag'ishlangan moliyalashtirish sifati va miqdorini oshirish;
- Banklarning umumiy investitsiya portfelini global iqlimga moslashish va ta'sirlarni yumshatish maqsadlariga muvofiqlashtirishni ta'minlash; va
- Zaif odamlar va ekotizimlarni himoya qiluvchi bank siyosati va amaliyotlarini ilgari surish.

Xalqaro moliya institutlari rivojlanayotgan mamlakatlarda barqaror, iqlimga chidamli va kam uglerodli rivojlanishni qo'llab-quvvatlovchi faoliyatni

moliyalashtirishda asosiy rol o'ynaydi. Ularning investitsiya portfellarini tahlil qilish va o'zgarish imkoniyatlarini aniqlash orqali biz ushbu institutlarga o'z investitsiyalarini barqaror va iqlimga mos rivojlanishga yo'naltirishlariga yordam beramiz.

Biz ushbu institutlar, UNFCCC moliyaviy muzokaralari va iqlimiy moliya arxitekturasi haqidagi chuqur bilimimizga tayanamiz; bizning yig'ilish kuchimiz haqida; va asosiy qarorlar qabul qilish uchun o'z vaqtida tadqiqot mahsulotlarini ishlab chiqarish uchun ichki tarmoq tajribamiz. Bizning sa'y-harakatlarimiz moliyaviy institutlarning keng doirasiga taalluqli bo'lsa-da, bizning asosiy e'tiborimiz quyidagilarga qaratilgan:

- MDB siyosati, amaliyoti va boshqaruvi
- Ixtisoslashgan iqlim fondlari, ayniqsa GCF siyosati, amaliyoti va boshqaruvi
- UNFCCC moliyaviy muzokaralari
- IDFC tahliliy va strategik faoliyati

Barqaror rivojlanishni moliyalashtirishda, jumladan, iqlimni moliyalashtirishda milliy, ikki tomonlama va mintaqaviy rivojlanish banklari kabi MDBdan tashqari, boshqa rivojlanish moliya institutlari (DMI) muhim va ortib borayotgan rol o'ynaydi.

MDBlar o'z faoliyatini Parij kelishuvi maqsadlariga qanday moslashtirishi, asosiy ta'sirni yumshatish va moslashtirish va boshqalarni o'rganadi. Elektr energiyasini uzatish va taqsimlashga investitsiyalarni Parij kelishuvi yo'li bilan moslashtirishda biz Parijni tarmoq darajasida moslashtirishni o'rganib chiqdik.

Avvalgi tadqiqotlar energiya uzatishni moliyalashtirishni ko'rib chiqdi; rivojlanishni moliyalashtirish doirasida ijtimoiy va ekologik kafolatlarni o'rnatish; Jahon banki loyihasini rejalashtirishda boshqaruv; va boshqalar.

Xalqaro iqtisodchi olimlar va mutaxassislar moliya institutlarining mamlakatimiz bilan amaliy aloqalari, ularni rivojlantirish borasidagi tadqiqotlarida o'z fikr va mulohazalarini bildirishdi.

J.X. Ataniyazov, E.D. Alimardonov "Moliyaviy munosabatlar" darsligida ta'kidlanganidek, bugungi kunda xalqaro moliya institutlari qatoriga Xalqaro valyuta jamg'armasi (XVF), Jahon banki, Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (YTTB), Osiyo taraqqiyot banki kabi yirik moliya instituti kiradi. (OTB) tashkilotlari bilan juda izchil va faol hamkorlik aloqalari olib borilmoqda.

Turli mualliflar "jahon moliya bozori" atamasini bir xil talqin qilmaydi. "Jahon moliya bozori" atamaning turli talqinlaridagi farq uning keng yoki tor talqinidir. Ammo uning keng yoki tor ma'nosi ham turlicha tushuniladi. Masalan, mashhur olim L.N. Krasavina, "jahon moliya bozorlari keng ma'noda pul kapitallarining to'planishi va bozor munosabatlarining qayta taqsimlanishini ta'minlaydigan mamlakatlardir. Jahon moliya bozori tor ma'noda fond bozori, ya'ni qimmatli qog'ozlar bozori bilan

operatsiyalar". Bunda Krasavina jahon moliya bozorlarini bir qancha mezonlar bo'yicha taqqoslaydi va bozor tuzilmasi quyidagilar bo'yicha tasniflanadi:

- valyuta bozorlari (jumladan, yevro valyuta bozori);
- ssuda kapital bozori, ular pul bozori, kapital bozori Yevropa bozoriga bo'lingan;
- fond bozorlari;
- sug'urta bozorlari;
- oltin bozorlari.

Xalqaro valyuta jamg'armasi

XVF 1945 yilda xalqaro shartnoma asosida xalqaro valyuta tizimining markaziy instituti - valyuta savdosi va valyuta kurslari tizimi sifatida tashkil etilgan bo'lib, u turli valyutalarga ega mamlakatlar o'rtasida biznes yuritish imkonini beradi. XVJ mamlakatlarni to'g'ri iqtisodiy siyosatni qabul qilishga undash va ularning bunday siyosatlarga rioya qilishini nazorat qilish orqali tizimdagi inqirozlarning oldini olishga qaratilgan; Bu, shuningdek, nomidan ko'rinib turibdiki, to'lov balansi muammolarini hal qilish uchun vaqtincha moliyalashtirishga muhtoj a'zolar tomonidan foydalanilishi mumkin bo'lgan fondir.

Aniqrog'i, XVFnning nizom maqsadlari jahon savdosining muvozanatli kengayishiga ko'maklashish, valyuta kurslarining barqarorligini ta'minlash, raqobatbardosh valyuta devalvatsiyasiga yo'l qo'ymaslik va to'lov balansi muammolarini tartibli tuzatishni o'z ichiga oladi. Ushbu maqsadlarga xizmat qilish uchun XVF uch turdagi faoliyat bilan shug'ullanadi: u o'z a'zo mamlakatlarida ham, jahon darajasida ham iqtisodiy va moliyaviy o'zgarishlar va siyosatlarni kuzatib boradi va 50 yildan ortiq tajribaga asoslangan holda o'z a'zolariga siyosiy maslahatlar beradi; u to'lov balansida muammolarga duch kelayotgan a'zo mamlakatlarga nafaqat vaqtinchalik moliyalashtirish, balki iqtisodiy o'zgarishlar va asosiy muammolarni bartaraf etishga qaratilgan islohotlarni qo'llab-quvvatlash uchun ham kredit beradi; va u o'z a'zo-mamlakatlarining hukumatlari va markaziy banklariga o'z sohalarida texnik yordam va ta'lim beradi.

Xulosa: O'zbekiston va xalqaro moliya tashkilotlari o'rtasida moliyaviy munosabatlarni rivojlantirishda yuqorida aytib o'tilganidek, iqtisodiy va moliyaviy rivojlanish omillaridan kelib chiqib, puxta o'ylangan, vazmin, biroq ayni paytda nafis va qulay bashorat qilish, uning sodir bo'lishini va bu bugungi tez o'zgarayotgan dunyoda ro'y beradi, yangi muammolar va tahdidlarga o'z vaqtida va tegishli darajada javob bera oladigan darajada bo'lishi kerak. Mamlakatda transmilliy korporatsiyalar va banklar faoliyatini nazorat qilish va kengayish Iqtisodiyot va xalqaro moliyaviy munosabatlarda quyidagi omillar o'z aksini topsa, mamlakat moliyaviy rivojlanishi ko'effitsientga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Blustein, Paul. 2001. The Chastening: Inside the Crisis that Rocked the International Financial System and Humbled the IMF. New York: Public Affairs Press. Buir, Ariel, ed. 2003.
2. Challenges to the World Bank and IMF: Developing Country Perspectives. London: Anthem Press. . 2005
3. The IMF and the World Bank at Sixty. London: Anthem Press. Clark, Dana, Jonathan Fox, and Kay Treakle, eds. 2003.
4. World Bank and the International Monetary Fund. 2004. Global Monitoring Report 2004. Washington, DC.